

krat — priročnik

NARODNI DNEVNIK

Škoda vsak dan opoldne, izvozni modelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 11.
TELEFON ŠTEV. 562.

Recepti se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.
Plačilo vnaprejem naj se priloži znamka
za odgovor.

Redna pošta poštenski ček, uradu št. 13.633.

„Iz naroda za narod.“

V včerajšnjem »Jutru« se spominja dr. Gregor Zerjav dvajsetletnice shoda narodno-radikalnega dijaštva v Trstu. Priznamo radi, da je bil ta shod narodno-radikalnega dijaštva tako velike važnosti, da bi se ga z vso pravico morala spomniti slovenska javnost ob njegovi dvajsetletnici.

Toda v čisto drugem zmislu in v čisto drugem tonu, kakor pa je to storil dr. Gregor Zerjav, ki hoče predstaviti mladino kot nekake izvršitelje idej narodno-radikalne struje. Ravno nasprotno je resni narodno-radikalna struja je rasla in se dvigala, dokler jej niso mladini s svojim delom v javnosti vzeli poleta. In propadla bi že davno pred vojno, da niso praški akademiki dali vsemu gibanju novo vsebino in varovali duh tržaškega shoda. Oni so rešili glasilce narodno-radikalne struje »Omladinac« gmotno in idejno, oni so z manjšinsko razstavo dokazali delavnost in potrebo narodno-radikalnega dijaštva in oni so z nadaljevanjem prosvetnega dela dokazali tudi to, da narodno-radikalna struja ni prenehala, čeprav so starejšine stopili v politično življenje in v stranko, proti kateri je bila narodno-radikalna struja ravno ustanovljena. Nasledniki tržaškega shoda zato niso mladini, temveč oni, ki so izdajali »Omladinac«, znanstveno knjižnico in ki so obvladali dijaško življenje do izbruha vojne, ki je strla narodno-radikalne organizacije.

Na dejansko, še manj pa idejno se smejo ponašati mladini kot reprezentanti nekdanje narodno-radikalne dijaške struje.

Narodno-radikalna struja je bila protest proti brezplodnemu boju med liberali in klerikalci, bila je protest proti brezposelnosti in brezvebinskemu narodnjakarstvu in bila najostrejši protest proti partizanstvu. Njeno načelo je bilo, da mora biti dijak izven dnevnih političnih, njeno geslo je bilo, da sme dijak pomisliti samo na interes naroda in nobene drugega in njena osnovna misel je, da mora mladina korakati v eni vrsti z evropsko demokracijo in odklanjati vankrsko nasilje. Zato je neizogibno osvojila narodno-radikalna struja Masarykova načela, zato je bila najodločnejši pristav prave svobodne misli, zato je zahtevala brezpogojno, da se dijaške študentske dele po potrebi prosilca, ne pa po njegovem mišljenju. Kritičnost, popolna vdanost svobodni in demokratični misli, popolna neodvisnost od strankarstva, to so bila glavna načela narodno-radikalne struje in niti po enem teh načel se niso ravnali v javnem življenju mladini.

Danes ob dvajsetletnici tržaškega shoda vzklika dr. Zerjav, da ogrožata separatizem in klerikalizem našo generacijo. Mislimo, da ni mogoče izreči narodno-radikalnemu gibanju bolj nasprotno misli, kakor je ta. Je to fraza, ki je že tako izrabljena, da ne more izzvati niti protesta.

In vse drugo delo mladine. Dijaške študentske, ki jih deli tajništvo stranke, persekucije uradništva, prezir demokratične misli, sama dejanja, ki so diametralno nasprotna nekdanji dijaški narodno-radikalni struji. Resnično! Če bi kdo danes ustanavljal med dijaštvom sličen pokret, kakor je bil obsežen v narodno-radikalni struji, potem bi ga moral ustanoviti proti mladini in njih metodam. Zakaj geslo narodno-radikalne stranke je bilo: »Iz naroda za narod.« Naši mladini pa so izpremenili to geslo v »Iz naroda za stranko!«

St. Radić pri Pašiču.

ZELO PRISRČNA KONFERENCA OBEH VODITELJEV JE TRAJALA POL-
DRUGO URO.

Zeneva, 9. septembra. Včeraj ob 15. je krenil Stjepan Radić z avtomobilom v Evian les Bains. Točno ob 16. je stopil St. Radić s svojim spremstvom v hotel Royal, kjer sta ga sprejela šef Pašičevega kabineta in šef javne varnosti. Oba sta ga peljala v dvorano hotela. Čez nekoliko časa je prišel tudi g. Pašić s svojo soprogo z veseljem nasmehom in popolnoma zdravega obraza. Laza Marković je predstavil Radića, ki je Pašiću krepko stisnil roko in izjavil svoje zadovoljstvo, da ga vidi zdravega in živega.

Pašić je nato pozdravil povrati tudi ostalo družbo. Gospe so z gospodično Daro, ki je medtem vstopila, sedla v kot salona. Pašić in St. Radić pa sta takoj pričela konferirati. Pogovor je tekel pristrčno in živahno. Trajal je pol-drugo uro. Nato je vsa družba odšla iz hotela. Oba državnika sta bila nenavadno veselo razpoložena. Dr. Marković jih je skušal fotografirati, toda Pašić mu je odbil, rekoč: »To je reklama«. Vsi navzoči so se zasmejali, ko je Pašić obrnil hrbet, da ne bi fotografski aparat sprejel njegovega lica.

Sam ministrski predsednik Pašić je bil dobro razpoložen. Na vprašanje novinarjev o rezultatu konference je izja-

vil samo: »Vse je dobro. Vendar se je proti svoji navadi spustil v razgovor z novinarji in pustil si je po vrsti predstaviti vse zastopnike listov, ustavivši se zlasti pred Hrvati.

Nato je odšel v svojo sobo, medtem ko so se divile lepoti pokrajine ostale gospe na čelu s Pašičevo gospo še nekoliko časa na hotelski terasi.

Na terasi je bilo tudi nekoliko novinarjev, katerim je podal St. Radić o poteku konference sledečo izjavo: G. Pašić mi je razložil zgodovino radikalne stranke. Se nisem čul o poteku radikalne borbe v prvih letih in o herojski zaječarski buni, v kateri je bilo na smrt obsojenih 104 ljudi, 1800 pa jih je bilo obsojenih na dosmrtno ječo. Nato mi je g. Pašić pojasnil, kako je prišlo do kraljevine SHS in razložil mi je ves razvoj nove politike. Rekel sem, da je sporazum delo Pašičevega državništva in postopanja HSS. Avstrija nam je zarobila dušo, Turčija pa telo. Tako je končal g. Pašić, je dejal St. Radić.

Ob 19. uri se je vrnil St. Radić z avtomobilom v svoj hotel v Zenevo. Vsi prisotni so odnesli vtis, da je bil s tem storjen dober korak naprej v razvoju naše narodne politike.

Zasedanje Zveze narodov.

SESTANKE ST. RADIĆA S PAINLEVEJEM.

Zeneva, 9. septembra. St. Radić je bil včeraj povabljen na ples, ki so ga priredili v čast letošnjega zasedanja Zveze narodov zastopniki Brazilijske. Ples je bil sijajen in je izborni uspel. Prisotni so bili predsednik delegacije in zunanji ministri držav, ki sodelujejo na zasedanju. Od naših delegatov so bili navzoči St. Radić, Marković, Jovanović in Avramović. St. Radić je bil predstavljen francoskemu ministrskemu predsedniku Painlevéju in mu čestital k njegovemu govoru, ki je bil najlepši dokaz veličanstvenega in konstruktivnega galskega duha. Painleve se je zadržal dalj časa z njim v razgovoru. Razen tega se je Radić seznanil z Duco, Benešem in indijskim Maharadžem. Dalj časa se je razgovarjal tudi s Kalfovom. Ta konferenca je vzbudila obče zanimanje.

DR. NINČIĆ IZVOLJEN ZA PREDSEDNIKA RAZOROŽITVENE KOMISIJE.

Zeneva, 9. septembra. Dr. Ninčić je bil izvoljen za predsednika komisije za razorožitev v sedanjem zasedanju Zveze narodov. Kandidaturo sta podpirali zlasti Rumunska in Češkoslovaška. Politični krogi povdarjajo, da je bil za izvolitev dr. Ninčiča tudi bolgarski zunanji minister Kalfov. Iz tega se more sklepati, da so po likvidaciji zadnjih incidentov med Bolgarsko in našo kraljevino odnosi med obema balkanskima

Bil bi čas, da bi se dijaštvo zopet osamosvojilo in nadaljevalo z delom nekdanje narodno-radikalne struje ter obnovilo nekdanji idealizem, ki je bil izražen v geslu: Iz naroda za narod! Samo da je treba danes temu geslu pridati mnogo več socialnega duha, kakor ga je bilo nekoč v njem in še več kritičnosti.

Vsaj ob 25. letnici tržaškega shoda naj bi bilo to delo začeto in mladina bo zopet povračila naroda.

državama v fazi dobrega in srčnega prijateljstva.

RAZDELITEV DELA V NAŠI DELEGACIJI.

Zeneva, 8. septembra. Danes je bilo razdeljeno delo med posamezne člane naše delegacije. Razdelitev se je izvršila sledeče:

Pravna sekcija: dr. Laza Marković, dr. Milorad Stražnički.

Ekonomska sekcija: Avramović in Stjepan Radić.

Sekcija za razorožitev: dr. Ninčić in dr. V. Marković.

Proračunska sekcija: dr. Milutin Jovanović.

Sekcija za socialna vprašanja: dr. Krnjević, Stjepan Radić in Avramović.

Politična sekcija: dr. Jovanović, dr. Stražnički.

SPORAZUM MED DR. NINČIĆEM IN RENDISOM.

Beograd, 9. septembra. Povodom vesti iz Zeneve o sporazumu med dr. Ninčićem in Rendisom v pogledu raznih spornih vprašanj med Grčijo in našo državo so bile iz Beograda zahtevane detaljne informacije, ki še niso prispele. Zahteva naše delegacije, da se takoj pošljejo v Zenevo vsa poročila, ki se nanašajo na spor med našo državo in Grško, potrjuje mišljenje, da se bo v Zenevi razpravljalo o tem vprašanju.

BOLGARSKA PROSI ZA ODPRAVO MEDZAVEZNIŠKE KONTROLNE KOMISIJE.

Beograd, 9. septembra. Bolgarska se je obrnila na veleposlaniško konferenco s prošnjo, da se ukine vojna kontrola medzavezniške komisije, ker da je Bolgarska izpolnila vse obveze, ki jih predvideva neuilska pogodba. Vzdrževanje te komisije da je zelo drago in zahteva od Bolgarske velike materialne izdatke.

Kralj v Beogradu.

POLITIČNO ŽIVLJENJE OŽIVLJENO.

Beograd, 9. septembra. Po kraljevem prihodu v Beograd je politično življenje nekoliko oživel. Vendar pa bo po kraljevem odhodu nastalo zopet zatišje. Nj. Vel. kralj bo v nedeljo odpotoval v južno Srbijo, nato pa v Cetinje, kjer bo prisostvoval svečanostim ob priliki prenosa kosti vladike Njegoša na Lovčen. Kraljevska dvojica bo posetila vsa glavna mesta Dalmacije.

Včeraj je bil sprejet v avdienco namestnik predsednika vlade Marko Gjurčić, ki je kralju poročal o situaciji. Pravtako je bil sprejet v avdienco naš poslanik v Bukarešti g. Čolak-Antić, ki je sinoči odpotoval v Zenevo. Popoldne je bil v dvoru tudi poljedelski minister Kosta Miletić, ki je sinoči odpotoval v južno Srbijo. Pričakujejo, da bo danes sprejet v avdienco minister agrarne reforme Pavle Radić.

ZEMLJORADNIŠKI KONGRES V PRAGI.

VELIKE MANIFESTACIJE ZA JUGOSLAVIJO.

Beograd, 9. septembra. Od 5. do 6. t. m. se je vršil v Pragi zemljoradniški kongres. Našo državo so zastopali na kongresu v imenu HSS Predavec, dalje 3 člani zemljoradniške stranke in en predstavnik kmetijev. Od strani bolgarske emigracije sta bila navzoča Atanasov in Obov. Govorila sta Predavec in Stajić. Ob tej priliki je prišlo do velikih manifestacij za našo državo. Pri proslavi spomina Stambolijskega Atanasov in Obov nista dobila besede. Prečitana je bila brzojavka bolgarskih zemljoradniških desničarjev iz Sofije Torlakova in Tomova. Do sijajnih manifestacij za našo državo je prišlo, ko je minister Hodža izjavil, da je bil prvi izvoljen v peštanski sabor z glasovi Srbov in Slovakov v Bački.

SOKOLSKA PROSLAVA 1000-LETNICE HRVATSKEGA KRALJESTVA.

Zagreb, 9. septembra. Včeraj se je vršilo prvo zborovanje prosvetnih odborov Jugoslovenskega Sokolskega Saveza. Zborovanje je trajalo od 8. do 10.30 in je bilo prisotnih 33 žup. Ob 11. dop. je bila sokolska povorka s 26 prapori, v kateri je bilo zastopanih 36 žup s starejšino br. Eng. Ganglom na čelu. Povorka je krenila na Markov trg in nato v sabornico, kjer se je vršila svečana proslava tisočletnice hrv. kraljestva. Starosta br. Engelbert Gangl je pozdravil najprej zastopnika Nj. Vel. kralja, divizijskega generala Uzun-Mirkovića, velikega župana Treščeca in druge. Nato je imel daljši spominski govor. Vseučilišni profesor dr. Viktor Novak je imel predavanje o kralju Tomislavu. Na koncu je bila poslana kralju udanostna brzojavka. Slavnost je bila končana z narodno in državno himno.

SVEČANA OTVORITEV SPORTNE RAZSTAVE V ZAGREBU.

Zagreb, 9. septembra. Včeraj ob 10. je minister trgovine dr. Krajač svečano otvoril zagrebski velesejem. Otvoritvi je prisostvoval tudi armijski general Matić, dalje predstavniki najvišjih vojaških in civilnih oblasti.

GRADJANSKI — HAŠK 7 : 2.

Zagreb, 9. septembra. Po zanimivi igri je Gradjanski včeraj porazil Hašk z 7 : 2.

Kmetijski praznik na Bledu.

Prejšnji dnevi so bili deževni in malokdo je pričakoval, da se bo vreme za 8. september tako temeljito spremenilo. In vendar je dež še v ponedeljek popoldne nenadoma prenehal in že predvečer je obetal krasen dan. Tako je tudi bilo! Jutro 8. septembra je bilo lepo, kakor si ga more le srce poželeti. Sicer je bilo nekaj hladno, saj je svež sneg zapadel po gorenjskih planinah. Toda to ni motilo.

Ljudstvo prihaja.

Že v ponedeljek popoldne je odšlo na Gorenjsko mnogo ljudstva, ki je želelo ob enem posetiti slavno romarsko cerkev na Brezjah. A v torek so bili vsi vlaki nabito polni.

Vsi dopoldanski vlaki iz vseh smeri so pripeljali vedno nove množice, a iz bližnjih krajev so ljudje prihajali peš in na vozovih. Tako se je končno tekem dneva nabralo na Bledu okoli 6000 ljudi.

Mladina zboruje.

Dopoldne se je vršil v dvorani »Zdravilškega doma« letni kongres »Zveze društev kmetijskih fantov in deklet«. Dvorana je bila polna mladine in odličnih gostov. Posebno pozornost je vzbujala kmetijska mladina iz Bohinjske Bistrice. Prišli so z zeleno zastavo in v slikovitih narodnih nošah. Med gosti so bili: Nar. poslanci: Karlo Kovačević, predsednik HSS; Trnjar, Salamon, Pucelj, Kelemina in Grandja. Nadalje: inž. Stjepan Račić, podpredsednik Slovenske Zveze kmetijske mladine; Zykumund Zaleski, sekretar iste zveze; Piotr Olewiński, preds. Zveze poljske kmetijske mladine; Milan Djordjević, predsednik jugoslovanskega Saveza zemljoradniške omladine; Križanič, zastopnik vseučilišnega društva »Matija Gubec« iz Zagreba. Velikega župana je zastopal g. Ivo Sanein, šef kmetijskega oddelka.

Zborovanje je otvoril predsednik Zveze društev kmetijskih fantov in deklet g. Blaž, ki pozdravlja zborovalce, poudarja važnost kongresa ter predlaga za predsednika kongresa g. Marinka, zapisničarja g. Strajnara.

G. Marinko pozdravi redom vse goste in sporoči, da se je pri njem že javilo odposlanstvo občine Bled z županom Kendo, ki pozdravlja kongres in mu želi uspeha. Nato prečita pozdravno pismo ljubljanskega mestnega župnika g. Janka Barle-ja. Njegovo pismo je zbor sprejel z velikim odobravanjem.

V imenu poljske kmetijske mladine pozdravi zborovalce g. Zaleski, v imenu Saveza zemljoradniške omladine tov. Djordjević; v imenu Vseslovanske zveze kmetijske mladine tov. inž. Račić. Vse govornike je kongres navdušeno pozdravil.

Sledilo je predavanje g. vseučilišnega profesorja dr. Veberja o »Agrarizmu kot svetovnem nazoru«. Izvajal je v bistvu sledeče:

Svetovni nazor je poznanje splošnih zakonov sveta in življenja, predvsem pa življenja, brez katerega tudi ni nikakega razvoja. Mrta priroda se razvija po zgolj mehanskih principih, splošna bilanca tega razvoja pa je vedno enaka. Samo življenje se razvija v pravem pomenu besede, od nižjih do višjih stopenj; za življenje ne veljajo mehanska načela fizike, temveč razvojna načela psihologije. Kakor nahajamo življenje na vsakem živem bitju, je vendar višek življenja — človeško življenje, to pa ne življenje poedince, temveč življenje človeške družbe; saj se šele v družbi stekajo vse človeške življenske sile, dočim bi brez družabno-socialnih stikov ostal tudi človek malone enak — živali. Torej pa mora svetovni nazor, ki naj objame najsplošnejše in najvažnejše strani vesolja, objeti predvsem človeško družbo in njen razvoj. Ker je za človeško družbo značilno predvsem življenje, je tudi njen razvoj predvsem razvoj človeškega življenja samega. Ta razvoj pomenja neprestano diferenciacijo takozvanih slojev, ki kaže na splošno sledečo sliko: Historični začetek tvori nedvomno zemljedelski sloj v najširšem pomenu besede. Samo iz tega sloja so se mogli diferencirati ostali sloji, kot n. pr. takozvani kulturni, tehnični, komunikativni (n. pr. trgovski) in politični sloji. Historično so torej vsi ostali sloji zgrajeni na zemljedelskem sloju. Kar velja historično, velja tudi statično. Vsi ostali sloji so namreč v tem smislu odvisni sloji, da bi se brez nadaljnjega obstoja zemljedelskega sloja morali hipno razrušiti. Zemljedelski sloj je v tem smislu historični in statični fundament vsakega kulturnega človeškega razvoja. Iz tega slede samoočisti sledeča načela agrarizma kot svetovnega naziranja:

1. Agrarizem vidi jedro svetovnega naziranja v socialnem vprašanju ljudstva. 2. Agrarizem priznava kulturni razvoj in zahteva etično enakopravnost vseh historično kot nujnih izkazanih slojev. 3. Agrarizem vidi v zemljedelskem sloju fundament človeške družbe in zahteva, da dobi ta sloj en stavež, ki mu vsled tega po 2. točki gre. (Živahno odobravanje.)

»O kulturno-prosvetnem programu« je predaval g. Šifrar, ki izjavja:

Sedanje kulturno-prosvetno stanje na deželi nikakor ni zadovoljivo. Napram stanju prednikov smo vsekakor napredovali, zaostajamo pa še mnogo za najkulturnejšimi evropskimi narodi. Govornik navaja za svoje trditve mnogo zanimivih primerov iz vaškega življenja in prehaja nato na razpravo o tem, s kakimi sredstvi in s kakim delom bi se moglo stanje podoželana izboljšati, a oboje, kako morajo tu sodelovati Društva kmetijskih fantov in deklet. Priporoča predavanja, poučne tečaje, poučne izlete, knjižnice, gospodinjstvo itd. (Veliko odobravanje.)

A. Prepeluh govori o »našem gospodarsko-socialnem programu«.

Njegovo zanimivo predavanje priobčimo prihodnjič.

Kongres je brzojavno pozdravil voditelja agrarnega pokreta: Radiča, Švehlo in Vitoša,

nadalje zvezo zemljedelcev v Solitji, nakar je g. Sanein zaključil listo govornikov z navdušenim govorom, v katerem opozarja na neprijateljstvo pokreta kmetijske mladine in spodbuja k vztrajnemu delu na koristi naroda.

Slovanska lipa.

Po kongresu so odšli zborovalci k »slovanski lipi«, ki je bila zasajena o priliki lanskega kongresa agrarne mladine. Tu sta zborovalce pozdravila gg. Blaž in Kalan. Slednji opozarja, da je kmetijska misel skupna vsem Slovanom in da ta misel Slované idejno tudi najbolj združuje. Poziva, da delujemo na poglobljanju kmetijske misli, ker s tem tudi najbolj delujemo za zblizjevanje in vzajemnost vseh slovanskih narodov. H koncu se spominja mučenikov kmetijske misli, Matije Gubca in Stamboliškega.

Živinska in sirarska razstava.

Kakor vsako leto, so gorenjski živinorejci tudi letošnji kmetijski praznik porabili, da pokažejo plodove svoje živinorejske umetnosti. Poedinci so razstavili živino lepe bohinjske (pinčgavske) pasme, a sirarske zadruge so razstavile ementalke (bohinjske) sir. Živine, v resnici najlepše, se je razstavilo nad 100 glav. Obiskovalci so občudovali krasno razstavo živine, a po siru so pridno segali.

Zborovanje.

Popoldne se je ljudstvo zbralo na Vestrovem vrtu, ki je za take prireditve kakor naša pripravljeno. Na vrodu je pozdravil sledeči napis: »Naj živi kmetijstvo in delavstvo v slogi!« Ob 2. uri popoldne se je vršil od Blejskega doma lep sprevid na zborovalni prostor. Pozornost so vzbujali konjeniki, skupine na vozovih, a posebno skupina Bohinjske kosev in grablje.

Zborovanje je otvoril in pozdravil g. Ašman. Prvo poda besedo g. posl. Pucelj, ki izjavi sledeče:

Sesti kmetijski praznik na Bledu se vrši v znamenju mladinskega pokreta in v znamenju sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci, a osebno med Hrvati in Slovenci. Po skoraj 7 letih smo prišli na stališče, ki zagotavlja, da bo država taka, kakršna mora biti, da bomo lahko živeli. 6 let in pol je trpel boj, a sedaj je ustvarjen aparat, s katerim država more delati.

Bilo je ljudi, ki so oznanjali zmotna načela. Bili so ljudje, ki so trdili, da se da voditi našo državo tudi brez volje enega ali drugega plemena, da bili so ljudje, ki so rekli, da se da državo voditi celo proti volji enega ali drugega plemena. Toda življenje je doslednejše, kakor želje poedincev in je pokazalo, da je tako vodstvo naše države nemogoče. In danes po 6 letih so prišli vsi do prepričanja, da naša država brez sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci ni mogoča. Potreben je sporazum in s tem je potrebno tudi popuščanje v gotovih stvareh. Prodrlo je spoznanje, da brez Hrvatov naše države ni in da se brez Hrvatov pri nas ne da vladati. Če pa je to spoznanje tu, potem iz tega tudi sledi, da mora sporazum slediti tudi skupno delovanje vseh, ki so za obstoj države potrebni. Tako se je rodil sporazum med Srbi in Hrvati. Vse prejšnje je bilo samo poskušanje, a večletno poskušanje je končno rodilo sporazum, je rodilo današnje stanje.

Kako je s Slovenci vspricho sporazuma med Srbi in Hrvati? Pri zadnjih volitvah so Slovenci odločili tako, da so od 26 poslancev dali 20 poslancev g. Korošcu. To najmočnejšo stranko so Srbi povabili na razgovor radi sporazuma, toda stranka g. Korošca je odgovorila z ne. Tej stranki ni za koristi slovenskega ljudstva, nego za nekaj tretjega. Taka taktika je končno ubila politiko Koroščeve stranke in slovensko ljudstvo po službi Koroščeve stranke ni tako zastopano v državni politiki, kakor bi moralo biti.

Tudi politika SDS je pogrešna. G. Zerjav je šel z g. Pribičevićem, to je s tistimi, ki je oznanjal, da s Hrvati ni treba sporazuma, nego da se jih naj upogne s silo. Toda tudi ta politika se je zlomila. Tako so danes vrata zaprta, skozi katera je g. Zerjav hotel peljati Slovence v Beograd, kakor so zaprta tudi vrata g. Korošca.

ZSKL se je odločila za politiko sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci. Pridružili smo se Hrvatom in se nam je tako posrečilo odpreti Slovincem nova vrata za trajno sodelovanje v državi. Sedaj je samo vprašanje, ali se hočete Slovenci nove prilike poslužiti. Ako nečete, vas nihče ne bo silil. Toda ne pozabimo, da je naš lastni interes, da se vprašamo: Ali hočemo razbijati po zaprtih vratih gg. Korošca in Zerjava ali pa hočemo s priznavanjem politike sporazuma med Hrvati in Srbi iskati novih možnosti za zagotovitev svojih pravic. Srbi in Hrvati nam nudijo možnost za sodelovanje. Ako hočete, tedaj sodelujte in s sodelovanjem dobite, kar vam gre. Diktirati svoje volje pa ne morete nikomur. Zato je potrebna pamet. Ako hočete, sedaj je prilika. V politiko se nobenega ne vleče za ušesa, kakor tudi ne v nebesa. Sedaj je prilika, da se popravi marsikateri greh, ki so ga zakrivila stranke gg. Korošca in Zerjava in pod katerim trpi naše ljudstvo.

Ljudje, ki so s pogrešno politiko Slovincem zatvorili vrata do sodelovanja v državni politiki, govore seveda proti našemu stališču. Oni morajo tako govoriti, ker morejo le na ta način še nekaj časa držati ljudi na svoji strani. Vprašam vas: Ako so se Srbi in Hrvati v ogromni večini sporazumeli, ali more potem kdo biti proti njim močnejši? Ali morejo biti močnejši oni, ki so vsled svoje slabe politike ostali zunaj? Izključeno! Njihovo nastopanje proti politiki sporazuma in proti politiki ZSKL je samo varanje ljudstva! Čimprej pridemo do spoznanja, da je politika sporazuma pravilna, temprej pride rešitev za Slovence.

Vprašal sem nekega odličnega klerikalca, kaj sedaj namerava njihova stranka. »Za

enkrat moramo počakati!« je rekel. Vidite, to je zelo sumljivo. Tisti, ki mora čakati, ne ve, ne kod, ne kam. V politiki pa se mora vedno vedeti, kam se more in mora iti.

Slovenci smo bili vajeni, da se brzojavno mečejo veliki župani, drugi uradniki in učitelji iz služb ali iz enega kraja v drugega. Mi smo tako politiko opustili, ker je ljudstvu na škodo, uradništvu pa tudi. Kdor je brez greha, se ga ne sme preganjati. Toda Slovenci so takoj dejali: Saj ne bo nič, brez moči sol! To je napačno. Uradniki imajo priliko, da se poboljšajo. Če pa te prilike ne porabijo, tedaj lahko pride tudi nekaj drugega.

Ne smemo prezreti, da se je že v kratkem času sedanje državne politike marsikaj obrnilo na bolje. V vseh finančnih zakonih zadnjih 6 let so naraščali državni izdatki in s tem davki, pri zadnjih dvanajstih letih pa se je to že odpravilo. Pri novem proračunu bo še bolje. Razen tega pridejo razne druge koristi. Spominjam se na znižanje izvoznih carin, na znižanje železniških vozovnin za ljudi in blago i. dr. Volja je tu, ki hoče delati in popravljati, kar je slabega. Mnogo je dela. Mi hočemo delati, zato nas napadajo. Posebno napadajo mene osebno. To me ne

boli, boli me pa, ako bi katerega od vas premotili. Toda zaupam v vaš razum in zato zaupam tudi v našo zmago.

Burno odobravanje je sledilo izvajanjem g. Pucelja, na kar je g. župan Kenda pozdravil zborovalce v imenu Bleda. Za njim je govoril g. Drago Kovačević, predsednik poslanskega kluba HSS. Pozdravlja v imenu kluba, v imenu g. Radiča in v imenu hrvatskega seljaškega naroda. Hrvati je v Slovenci so takoj dejali: Saj ne bo nič, brez moči sol! To je napačno. Uradniki imajo priliko, da se poboljšajo. Če pa te prilike ne porabijo, tedaj lahko pride tudi nekaj drugega.

V imenu kmetijske mladine je navdušeno pozdravil zborovalce g. inž. Debeljak. Za njim je govoril še nar. posl. g. Trnjar, ki je pozival na boj za Staro Pravdo in žel mnogo odobravanja.

S tem je bilo zborovanje končano in sledila je na lepem Vesterjevem vrtu ljudska veselica.

Politične vesti.

»Slovence« je ponatisnil naš poziv na javnost, da nam pošlje dokazni material z ozirom na tožbo dr. Pestotnika in obenem pozval svoje pristaše, da naš poziv uvažujejo. Bodi uredništvu »Slovenca« za njegovo pomoč izrečena na tem mestu naša zahvala.

HSS in fuzije. Glede fuzije HSS z radikalni je izjavil odlični voditelj HSS, da o fuziji ne more biti niti govora. HSS je stopila v stik z radikalno stranko kot najmočnejšo srbsko stranko in prizadevanje HSS gre za tem, da ostanejo Hrvati udruženi okoli HSS. Najbolje da bi sploh bilo, da so vsi Hrvati radičevići, vsi Srbi pa radikali! (Ta želja pa se bo malo težko izpolnila. Op. ured.). — Fuzija z zemljoradniki pa ni mogoča iz dveh razlogov. 1. Kakor ne bi bilo radičevićem ljubo, da bi se radikali vezali na Hrvatskem poleg HSS še s kakšno drugo stranko, tako tudi radikalom ne bi bilo po volji, če bi se vezali radičevići z zemljoradniki. Zato je fuzija izključena. Drug vzrok pa je v tem, ker so zemljoradniki plemensko neopredeljena stranka. Oni hočejo združiti v sebi Srbe, Hrvate in Slovence. S tako stranko pa bi mogla stopiti HSS v stik le, če ne bi bilo v Srbiji nobene druge velike stranke, ker se po mnenju HSS more izvesti sporazum samo med strankami, za katerimi je večina naroda.

Pred sestankom Pašića z Radičem. Naš poslanik v Bernu Milutin Jovanović je obiskal te dni Nikolo Pašića ter dobil od njega vsa navodila za sestanek Pašića z Radičem. Kakor je izjavil dr. Laza Marković, je sam Pašić izrazil željo, da se sestane s St. Radičem. Sestanek bo za nadaljnji razvoj naše notranje politike odločilne važnosti.

Otvoritev zasedanja Zveze narodov. V ponedeljek ob 11. uri dopoldne je bilo oficijelno odprto šestostano zasedanje Zveze narodov. Otvoritveni govor je imel francoski ministrski predsednik Painlevé, ki je v svojem govoru očrtal bilanco dela Zveze narodov in konstatiral, da pridobiva ideja Zveze narodov kljub svetovni krizi vedno več pristašev in da se je izkazala kot dragoceno orodje za ohranitev miru in konsolidacijo Evrope. Velik uspeh je dosegel Painlevé, ko je v svojem govoru apeliral na Nemčijo, da vstopi v Zvezo narodov. S tem je končno precizirano stališče Francije do Nemčije. Enako je pozval Painlevé tudi Zedinjene države Sev. Amerike, da vstopijo v Zvezo narodov. Koncem svojega govora je Painlevé naglasil, da ostane Francija zvesta ideji evropskega miru in Zveze narodov. Po Painlevéjevem govoru je bil izbran za predsednika zasedanja delegat Kanade Danavrand.

Delo naše delegacije v Ženevi. Naša delegacija je nastanjena v dveh hotelih. V elegantnejšem, v bližini palače Zveze narodov, so nastanjeni vsi delegati, v drugem pa strokovnjaki. St. Radiču je dan na razpolago poseben avtomobil. Naša delegacija je imela že opetovano sestanke, na katerih so bila posebno proučena vprašanja, ki so na dnevnem redu zasedanja. Tudi je bilo razdeljeno delo po sekcijah. Zadnji konferenci ni prisel do sedaj dr. Ninčić, ker se je prehladil in sodeloval dr. Ninčić, ker se je prehladil in sodeloval dr. Ninčić, ker se je prehladil in sodeloval dr. Ninčić.

Balkanski garancijski pakt. Rumunsko časopisje v splošnem odobrava Rendisov predlog balkanskega pakta ter pravi, da bi moral sloneti na sledečih načelih: 1. Ohranitev položaja na Balkanu, kakor je bil dosežen z mirovnimi pogodbami. 2. Svobodne ožine. Grška bi dala Rumuniji v Solunu svobodno pristanišče. Zbližanje med Grško in Rumunijo bi bilo začetek balkanskega pakta.

Stresemannova zmaga. Konferenca pravnikov je dokončala svoje delo in dosežen je bil sporazum v vseh točkah, razven v eni: zavezniki ne soglašajo s tem, da bi morala vsa sporna vprašanja reševati Zveza narodov. Ni dvoma, da bo tudi v tej zadevi najdena za obe strani zadovoljiva formula in zato smemo reči, da je med Nemčijo in zavezniki velesilami dosežen popoln sporazum. To pa se pravi, da so zavezniki pristali glede vzhodnih mej na nemško stališče. Kakor so bili Nemci liberalni glede koncesij za zapadno fronto in pristali na vse francosko-belgijske zahteve, tako pa je trdovratno donel njih klic: svoboda na vzhodu. In na londonski pravniški konferenci je bila pristala Velika Britanija, je precej razumljivo. Velika Britanija polaga vso važnost na to, da se Nemčija ne združi z Rusijo, da ne ustvari rusko-nemške zveze, ki bi mogla

postati usodna za britansko gospodstvo v Aziji. Sovjeti so to britansko politiko tudi dobro razumeli in kot protest na nemško udeležbo pri garancijskem paktu pretrgali trgovinska pogajanja z Nemčijo. Manj jasno je na videz stališče Francije, toda tudi ona ni mogla ravnati drugače. Vsled slabih finančnih ne more Francija biti v večnem nasprotju z Ameriko in Veliko Britanijo. Tudi nima za Francijo pravega zmisla, da bi zaradi Češkoslovaške in Poljske bila v večni vojni pripravljenosti zaradi Nemčije. Važno vlogo pa igrajo tudi gospodarski interesi. Glavni odjemalec francoske industrije in kmetijstva je Anglija. Če bi bila Francija v nasprotju z Anglijo, potem bi Nemčija lahko izpodrinila Francijo na angleški trg. Poleg tega ima Francija danes toliko posla v svojih kolonijah, da res ne more posvečati iste pažnje evropskim dogodkom, ko dosedaj. Iz vseh teh vzrokov je Francija morala popustiti in svetovati Poljski in Češkoslovaški, da skleneta poseben garancijski pakt z Nemčijo. Da to ne bo šlo brez žrtve, je jasno. Jasno pa je tudi to, da ni niti gotovo, če bodo žrtve trajno pomagale. Posledica londonske konference je torej: romanski in germanski svet se je pomiril, ostalo pa je odprto vprašanje vzhodnih mej, kjer se zadeva germanski svet ob slovenskega. Ali naj bo to začetek velikanskega boja med Germani in Slovenci? Ali je londonska pravniška konferenca vžgala iskro za novo vojno? Na ta vprašanja bo odgovorila bodočnost in morda preje, kakor bi si to želeli.

Atentat na carja Borisa. Berlinska »Tribuna« javlja, da je bil na carja Borisa pripravljen atentat. Ker ni hotel Boris pomilostiti 30 na smrt obsojenih zemljoradnikov, so zemljoradniki podkupili njegovega kuharja, da zastrupi jed, namenjeno na carja Borisa. Kuhar je to tudi storil. Slučaj pa je hotel, da atentat ni uspel. Kuhar je pobegnil. — Vest o nameravanem atentatu je vzbudila v Solitji veliko vznemirjenje, a lasti še, ker sprejema Boris dnevno grozilna pisma.

Maroko. Rifani so v zadnjem času prišli s protiofenzivo proti francoskim četam. Protiofenziva pa ni uspeła. — Angleški listi poročajo, da je ponudil Abd-el-Krim špansko mir na podlagi pogojev, ki so jih svojačasno stavili njemu Francozi in Španci. Pismo de Rivera pa je njegovo ponudbo odbil.

Španci so poslali v Maroko novih 15.000 mož.

Vest o uboju vojvode Brle se potrjuje. Bil je ubit v Čustendilu, kmalu po sestanku macedonske organizacije v Džumaji. Jovan Brlo je bil najpodožnejši, najkrevolejši, najbolj pokvarjen in najbolj strahopetni komita, kar jih je sploh bilo. Do svojega 20 leta je bil pastir, tedaj so ga stariši valed ubijali govil zločinov izročili turški oblasti. Brlo je nato pobegnil in oropal par turških trgovcev. Postal je navaden ropar. Nekaj let kasneje je stopil v komitsko četo Čučkova. Iz čete pa je bil kmalu zapoden, ker je posiljeval krščenke dekleta. Nato je vstopil v četo Aleksandra Todorova in postal poveljnik, ko je postal Todorov okrajni vojvoda, vojvoda čete. Bil je eden prvih zaupnikov Todorova. Leta 1914 je prišel v Štip, izvršil več lopovščin in nato pobegnil na Bolgarsko. Kot orožniški starešina se je l. 1915 povrnil v Štip in ropal, moril in posiljeval brez kazni. Tako je v bolnici pri Lubotini pokol 90 srbskih ranjencev. L. 1918 je kopal pobegnil na Bolgarsko in bil zvest oproda Todorova. Uganjal je največje zločine. Ubijal kmete, posiljeval dekleta in določil, da so mu kmetje vedno morali pripraviti par deklet, kadar je prišel v njihovo vas. Kradel je denar in si nato kupil več milijonov vredno hišo v Čustendilu. V bojih je bil silno bojazljivec. Vedno v zadnjih vrstah se boja na begu, če je bila nevarnost. Dobil je zato ime »kokoševna« (kukavica). — Tako se polagoma dovršuje tragedija macedonskih komitazev in voditelji se medsebojno pobijajo. Kdo pride sedaj na vrsto?

ZNIZANJE POTNIŠKIH KART ZA ENO CETRINO.

Železniški minister je izdal nalog, s katerim se zniža cena železniških kart na vseh progah in za vse razrede potniških, brzih in mešanih vlakov za 25 odstotkov.

Javnost toplo pozdravlja sklep železniškega ministra in dostavlja: Skrajni čas. Tudi finančni minister naj se zgane ter zniža maldavke, ker tudi pri davkih se mora poznati večja vrednost dinarja.

V. LJUBLJANSKI VELESEJEM. ZADNJA DVA DNEVA.

Deževno vreme v ponedeljek dopoldne je zakrivilo, da je bil obisk velesejma nekoliko manjši kakor druge dni, vendar pa je prišlo na velesejem 6000 ljudi. Dopoldne je bilo sklenjenih še več večjih kupcij, popoldne pa so se že pričeli razprodajati vzorci, kar se je nadaljevalo tudi ves večerjši dan, na eni strani v zadovoljstvo razstavljalcev, ki jim ne bo treba voziti vsega blaga nazaj, na drugi strani pa tudi kupcev, ki jih vabijo zmerne cene.

Velesejem so v ponedeljek posetili gosti iz vseh krajev države ter iz inozemstva. Od slednjih je bilo največ italijanskih državljanov. Poleg tega je v ponedeljek posetilo velesejem šest šol. Dalje tajnik Industrijske centrale v Beogradu Blašković.

Včeraj je bil zadnji dan velesejma in umevno je, da so ta dan izkoristili še vsi oni, ki si dosedaj velesejma niso mogli ali niso hoteli ogledati, ker so čakali na zadnji dan, da si obenem lahko kaj nakupijo. Kupčija je šla dobro ves dan in prodanih je bilo mnogo vzorcev. Cene so bile zmerne.

Z večeršnjim dnem je bil velesejem zaključen. Iz dosedanjih podatkov lahko rečemo, da je bil njegov uspeh z ozirom na današnje razmere zadovoljiv. Natančnejše podatke priobčimo v eni prihodnjih števil.

SLAVNOSTNO ZBOROVANJE LJUBLJANSKEGA SOKOLA.

Včeraj dopoldne ob 11. uri se je vršilo v društveni čitalnici v Narodnem domu slavnostno zborovanje Ljubljanskega Sokola v proslavo tisočletnice hrvatskega kraljevstva. Zborovanje je otvoril in vodil br. Kajželj, ki je uvodoma pozdravil navzoče člane in zastopnike ljubljanskih dnevnikov, nakar je prečital daljše zgodovinsko poročilo dr. Ernesta Turka o postanku in razvoju prvega hrvatskega kraljevstva za Tomislava, ki ga pa radi skromnega prostora danes ne moremo priobčiti. Po nalogu Jugoslovenskega sokolskega saveza so se vršila včeraj v vsej državi enaka slavnostna zborovanja vseh društev Jugoslovenskega Sokola. Te dni zboruje v Zagrebu JSS, čegar zborovanja se udeležujejo zastopniki vseh sokolskih žup in pravtako tudi zastopniki civilnih in vojaških oblasti.

Udeležba včerajšnjega zborovanja je bila sicer precej skromna, kar pa opravičuje dejstvo, da je precej članstva odsotnega radi okolskih prireditelj v Zagrebu in župnega zleta v Grosupljem. Z zborovanja je bila odposlana v Zagreb sledeča pozdravna brzojavka: »Ljubljanski Sokol kot matično društvo pošilja s svojega današnjega zborovanja vsem zborovalcem, zbranim v kraljevem Zagrebu ob proslavi tisočletnice ustanovitve hrvatskega kraljevstva iskrene bratrske pozdrave. V duhu med Vami. Zdravo!«

— XXXVI. REDNA VELIKA SKUPŠČINA

»Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani« se vrši v nedeljo, dne 13. septembra 1925, ob pol 11. uri dopoldne v Brezicah, v veliki dvorani »Narodnega doma«. Spored: 1. Nagovor prvomestnika. 2. Tajnikovo poročilo. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Poročilo nadzorništvu. 5. Volitev članov v družbeno vodstvo (4 članov). 6. Volitev nadzorništvu (5 članov). 7. Volitev razsodištvu (5 članov). 8. Sprememba družbenih pravil. 9. Proračun za l. 1926. 10. Sključnost. — Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani«, dne 30. avgusta 1925. — 1. Vodstveni člani so bili gg.: Andr. Senekovič, dr. Ernest Dereani, Aleks. Hudovernik, Fran Jamšek, Avg. Ludvik, Janko Matkoviček, Ana Podkrajškova, Viktor Rohrmann, Mihaela Šegova, Franja dr. Tavčarjeva, dr. Fr. Vodopivec in dr. Fr. Voglar. — Letos izstopijo gg.: dr. Ernest Dereani, Janko Matkoviček, dr. Fr. Vodopivec in dr. Fr. Voglar. 2. V nadzorstvo so bili gg.: dr. Janko Kersnik, Matko Kante, dr. Vladimir Ravnihar, Matija Rode, Alojzij Virbnik. 3. V razsodišče so bili gg.: Matija Marinc, umrl dr. Fran Rosina, Fran Pahernik, dr. Fr. Tekavčič, dr. Karol Triller.

Novosti
zimskih ulstrov in oblek Vam
nudi najugodnejše
JOS. ROJINA, Ljubljana

Dnevne vesti.

SKRIBITE ZA OBRTNO ŠOLSTVO V SLOVENIJI.

Pri nas v Sloveniji imamo obrtnikov okrog 20.000 in nad 12.000 vajencev in vajenk in le do 3000 pomočnikov. Iz tega je razvidno, da se vsako leto posveti obrtniškem poklicu 3000 do 4000 novih vajencev. Od 12.000 vajencev in vajenk pa je preteklo šolsko leto 1924-25 obiskovalo šole le 6860 obrtnih vajencev na 66 obrtnonadaljevalnih šolah in 783 trgovskih vajencev na 8 trgovsko-gremialnih šolah, skupaj od obeh panog torej le 7643, tako da je ostalo 5000 vajencev brez šolskega pouka.

Se bolj žalostno dejstvo je, da v preteklem šolskem letu nismo imeli šole za vaje celo v krajih, kjer je sedež okrajnih glavarstev, kakor v Laškem, Prevaljah, Litiji in Črnomlju. Potem ni čuda, ako tudi drugod po deželi niso ustanovili obrtnonadaljevalnih šol. Objavljamo število mojstrov-obrtnikov in obenem v oklepaju število vajencev iste stroke, ki so obiskovali obrtnonadaljevalno šolo v preteklem šolskem letu: čevljarji 3076 (744), mizarji 1328 (670), koslarji 540 (109), tesarji 267 (60), sodarji 182 (51), krojači 1498 (898), šivilje 937 (265), sedlarji in jermenarji 306 (122), usnarji in strojarji 143 (46), mesarji 814 (175), peki 347 (192), ključavničarji 250 (749), kovači 1196 (298), kleparji 156 (151), mehaniki 48 (168), dimnikarji 84 (16), zidarji 250 (175), slikarji in pleskarji 250 (126), lončarji 234 (16), brivci 207 (108), skupaj samo teh je 12.113 mojstrov in le samo 5134 vajencev. Manjka pa še precejšnje število drugih strok in tovarn, katere po deželi ne pridejo v poštev. Samo v Ljubljani je bilo na 8 šolah 1802 vajencev in vajenk, v Mariboru 948, v Celju 366 in Ptuj 242, ostalih 3502 vajencev odpade na druge šole po Sloveniji.

Da je toliko obrtnega naraščanja brez šolskega pouka na deželi, je krivda v tem, ker je ravno Slovenija glede prispevkov za obrtnonadaljevalno šolstvo od države najbolj prikrajšana. Za lansko šolsko leto je dobila Slovenija za te šole 200.000 dinarjev, istočasno pa Srbija in Crna gora 6.935.000, Bosna in Hercegovina 360.000, mala Dalmacija 720.000, Vojvodina pa 837.000. Ako ne bi prišpevala Zbornica za lansko šolsko leto okrog 185.000 Din, občine 250.000, zadrage, zasebniki in društva 150.000 Din, bi bili brez obrtnonadaljevalnih šol. Zato je nujno potrebno, da se takoj pred začetkom šolskega pouka, ki se prične z oktobrom, preskrbi za kritic in vzdrževanje že obstoječih in za ustanovitev novih obrtnonadaljevalnih šol — da ne bo obrtniški naraščaj brez šolskega pouka, ko je vendar po zakonu obvezan, da obiskuje obrtnonadaljevalne šole.

— Proslava tisočletnice hrvatskega kraljevstva v Sarajevu. Kakor pišejo hrvatski listi, Sarajevo se ni doželo tako svečane proslave, kakor je bila proslava tisočletnice hrvatskega kraljevstva. Velikanska množica ljudstva, ne samo iz Sarajeva in bližnje okolice, temveč tudi iz Posavine, Hercegovine itd. je prišla, da manifestira spoštovanje historičnih tradicij ter proslavi obenem veliko delo narodnega sporazuma. Proslava je bila navdušena manifestacija Bosne in Hercegovine za bratski sporazum. Zjutraj je bila glavna slovesnost, ki so se je udeležili ministri Pavle Radić in predstavniki civilnih in vojaških oblasti, delegati raznih društev in ogromna množica občinstva. Po maši je korakala povorka 5000 ljudi proti poslopju pokrajinske uprave. Tam so jeli manifestanti aklamirati ministra Pavla Radića, ki se je pristržno zahvalil. V svojem govoru je zlasti poudarjal važnost sporazuma. Končal je z besedami: »Hvala Bogu, da imamo tako sijajen narod, čiji je predstavnik jedan mudri i junački vladar, kojega neka Bog poživi.« Kralju je bil poslan brzoglasni pozdrav. Za Radićem je govoril veliki župan dr. Nikolić, ki je poudarjal med drugim, da je manifestacija, kakršne Sarajevo še ni videlo, kajti udeležilo se je preko 20.000 oseb. Dostojneje in lepše se 1000-letnica v Sarajevu ni mogla proslaviti. Sledila je velika vojaška revija. Proslave se je udeležila tudi generaliteta sarajevske armije z armijskim komandantom Smiljanićem na čelu. Na »Napredkovem domu« je bila odkrita spominska plošča v proslavo 1000-letnice hrvatskega kraljevstva. Pri tej priliki je govoril zopet minister Pavle Radić, ki se je zahvalil za simpatije, ki jih je izkazoval hrvatski narod kraljevski vladi, ki je srečna, da je dosežen sporazum med Srbi in Hrvati. V vladi se nahajajo edino pravi zastopniki ogromne večine Hrvatov in Srbov. Ne more se reči, da je Stepan Radić voditelj Hrvatov, Nikola Pašić pa voditelj Srbov. Dejal je dalje: Kot razumni ljudje se zavedamo dejstva, da ni mogoče doseči vsega naenkrat. Imamo dva velika državnika. S popolnim zaupanjem gledamo lahko na njiju delo. Imamo žilav in delaven narod, ki je znal ohraniti skozi tisočletja svojo samostojnost napram tolikim močnejšim in kulturnejšim neprijateljem. S ponosom gledamo na našo preteklost in vedrega čela gledamo tudi v bodočnost. Srečni smo in hvalimo Boga, da nam je dal vladarja, ki je dostojen naslednik hrvatskega kralja Tomislava. Nato je govoril v prav tako patrijičnem tonu o vojski ter končno pozval navzoče, da ne stavijo do vlade prevelikih zahtev, ker ni mogoče storiti vsega naenkrat. Občinstvo je poslušalo Radićev govor z navdušenjem. Pozneje je bil banket, popoldne pa velika ljudska veselica.

— Zaprisega vojnih obveznikov. Vojno ministrstvo je odredilo, da morajo biti vsi vojni obvezniki rojstnih letnikov 1875 do 1905 zaprisceni na Nj. Vel. kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev. Po razglasu mestnega magistrata se je vsem v Ljubljani stanujočim vojnim obveznikom rojstnih letnikov 1875 do 1905 k zapriscu zglasti od 9. do 19. septembra t. l.

Znižanje cen kruha v Ljubljani. Mestno tržno nadzorništvo je pozvalo ljubljanske peke, da v najkrajšem času znižajo cene kruha, ker bi sicer bilo mestno tržno nadzorstvo prisiljeno ceno kruha diktirati. To-liko v vednost občinstvu. — Mestno tržno nadzorstvo v Ljubljani, dne 7. septembra.

— Otvoritev mednarodnega spiritističnega kongresa. V nedeljo je bil odprt, kakor znano, v Parizu mednarodni spiritistični kongres. Conan Doyle, duševni oče Sherlocka Holmesa, je imel predavanje, ki so ga spremljale skioptične slike. Dvorana je bila nabit polna, pred poslopjem pa so se prerivale velike množice ljudi, ki so se trudile zamažati, da bi se jim bil dovolil vstop. Conan Doyle je pričel predavati. Njegovo predavanje naj bi bilo ilustrirano s skioptičnimi slikami, toda slike so bile tako slabe, da je izbruhnil med poslušalci, ki so bili v dvorani stisnjeni kakor slanihi, velik tumult. S pomočjo fotografije je hotel namreč predavatelj dokazati materializacijo duha. Moral je s svojim predavanjem prenehati.

— Državni osrednji urad za ženske domače obrti v Ljubljani, Turjaški trg 6-II. prične z rednim poukom dne 10. septembra. Poučevalo se bo deklekjanje, šivanje šipke, todele, file, biserna dela ter belo in pisano vezanje. — Upravitelj.

— Državna dvorazredna trgovska šola v Ljubljani. Šolsko leto 1925-26 se prične v ponedeljek, 14. septembra, s sv. mašo ob 9. uri v Križankah. Po službi božji se zbere učenci in učence v svojih razredih, da se jim razložijo disciplinarni red in naznani urnik. V torek 15. septembra, ob 8. uri se prične redni pouk. — Ponavljalni izpiti se vrše dne 9., 10. in 11. septembra. — V I. deškem letniku je še nekaj mest prostih. Interesente poziva ravnateljstvo, da se zgleda najkasneje do sobote, 12. septembra do 10. ure. — Lanski učenci II. letnika, ki so dovršili šolo z dobrim uspehom, so že vsi v službah. — Absolventi imajo pravico na dijaški rok. — Kdor 14. septembra ne pride v šolo in ustmeno ali pismeno ne opraviči svoje odsotnosti do 10. ure, dne 14. sept., bo črtan in so sprejme na njegovo mesto drug oz. druga. — Ravnateljstvo.

— Slovenski dom v Newyorku. Slovenska društvo v Brooklinu in Newyorku so sklenila, da zgrade v Newyorku »Slovenski dom«. Stal bo v newyorskem predmestju Ridgewood. V tem predmestju ima lastne hiše že nad 60 Slovencev, stanuje pa tam že nad 200 slovenskih družin.

— Vojna glasbena šola v Vrhu sprejme letos 130 pripravnikov. Dečki v starosti 12 do 16 let, ki žele biti sprejeti v to šolo naj se javijo do 20. septembra 1925 pri kapelniku muzike Dravske divizijske oblasti (Kasarna Kralja Petra, Poljanska cesta 40 v Ljubljani), kjer dobe vsa potrebna pojasnila.

— Nemška pacifiistična propaganda v Parizu. Nemška »liga za človeške pravice«, ki je zastopana na mednarodnem pacifiističnem kongresu, ki zboruje momentano v Parizu, je dala položiti na grob neznanega vojnika venec z nemško trikoloro. Francoske oblasti so date najprej trikoloro, v mraku pa še venec odstraniti.

— Francosko sodišče je obsodilo nemškega generala na smrt. Vojno sodišče v Metzju je obsodilo te dni nemškega generala v Hetzela, ki je poveljeval meseca septembra 1914 33. kavalerijski diviziji, in contumaciam na smrt. General je namreč odgovoren za oplenjenje in požig Reviguyja.

— Iz prosvetne službe. Na Državni trgovski akademiji v Ljubljani je imenovan za profesorja suplenta Franjo Sič.

— Izpremembe v državni službi. Imenovani so: Kanonik dr. Janko Šimrak za rednega profesorja vzhodnega bogoslovja na teološki fakulteti zagrebske univerze; dr. Gregor Čremošnik za kustosa deželnega muzeja v Sarajevu in inženjer Emil Ličar za inženjerja v oblastnem hidrotehničnem oddelku na Cetinju.

— Novi senzali na ljubljanski borzi. Na seji borznega sveta z dne 4. t. m. je bilo imenovanih 5 novih senzalov.

— Dva hidroplana isginila brez sledu. V Ajacu je bila te dni tekma hidroplanov. Dva velika hidroplana, ki sta se udeležila tekme, sta izginila brez sledu. Eden od izginulih hidroplanov je poslal globoko pismo z obvestilom, da je moral pristati na morju. Domneva se, da sta oba hidroplana izgubljena, ker divja na morju huda nevihta.

— Umor v blaznici. Iz Szegedina poročajo: na psihiatričnem oddelku tukajšnje univerzitetne klinike je bil izvršen te dni grozen umor. Že poldrugo leto se nahaja na omenjenem oddelku trgovec Aleksander Acs, eden od voditeljev »probujačih se Madžarov«. Acs je ostal tudi kot bolnik zagrozen antisemit ter je inficiral s svojimi ideali tudi druge umobolne. To se je pokazalo te dni, ko so privedli na kliniko uglednega veleindustrija Žida Ladislava Singerja. Takoj so ga namreč začeli umobolni psovati, tudi oklofutani je bil večkrat in le s težavo so preprečili bolniški strežaji kaj hujšega. V soboto pa je napadel Singerja Acs v njegovi celici, ga zadaval v brisačo in bil mrtvečev glavo toliko časa ob železno ogrodje postelje, da je bil obraz tako popačen, da ga ni bilo mogoče več spoznati.

— Požigalec v Berlinu nadaljujejo s adnje čase z vedno večjo vneto svoje zločinsko opravilo. Med tem, ko so se prvotno omejevali samo na Neu-Kölln, so začeli zdaj požigati tudi po ostalem mestu. V soboto so podneli v Lichtenbergu kar na štirih krajih požar. Vendar se je posrečilo domačinom in ognjegascem, da so ogenj že v kali zadušili in da sta pogoreli le dve poslopji. Policijsko ravnateljstvo je stopilo v stik s gasilci, da bo obramba in gašenje lažje. Nastavili so po vseh stolpih posebne čuvaje, ki nadzorujejo posamezne dele mesta. Poleg tega imajo stalno službo tudi letalci. Nagrade za

one, ki bi požigalce zasledili, so višali od 8000 na 10.000 zlatih mark.

— Vlom v samostansko zakladnico. Te dni je bil izvršen v zakladnico samostana Zwettl (Avstrija) drzen vlom. Neznani storilci so odnesli vse dragocenosti razven ene-ga kelih. Škoda znaša več milijard avstrijskih kron.

— Poskusen cerkven rop. Preteklo soboto je prišel k cerkveniku loritske cerkve na Hradčanih v Pragi mož, ki je prosil cerkvenega služabnika, da naj odpre zamreženo okno zakladnice, češ, da si hoče zakladnico ogledati in jo fotografirati večja družba. Ko se je cerkvenik obrnil, ga je udaril mož večkrat s kladivom po glavi. Kljub temu, da je cerkvenik močno krvavel, se je postavil napadalcu po robu in pričel klicati na pomoč, nakar je napadalec pobegnil. Imel pa je smolo: Na cesti so ga prijeli pasanti ter ga izročili policijskemu stražniku. Na policiji so ugotovili, da je napadalec 25letni potnik Franc Laueremann. Mož je hotel zakladnico, v kateri so shranjene dragocenosti ogromne vrednosti, izropati.

— Mož s dvema ženama. Zagrebška policija je dostavila policiji v Sarajevu tožbo proti sedaj v Sarajevu živečemu trgovcu P. P., češ da je pustil v Zagrebu ženo in otroka nepreskrbljena. Trgovca so morali pripeljati s silo na policijo, kamor je prišla že tudi tožeča soproga; tam se je stvar razvila zelo interesantno. Trgovca je izjavil, da je imel pred tožiteljico že drugo ženo in 5 otrok, za katere vse mora skrbeti, s tožiteljico pa se je pred »novo poroko« dogovoril, da ji odstopi za slučaj ločitve 3000 Din odškodnine in jo vzdržuje še tri mesece, kar je tudi storil. Ker je tožiteljica navedeno potrdila, ni preostajalo policiji ničesar drugega, ko da je »drugi« ženi nasvetovala civilno-pravno pot, kjer si naj poišče svoje pravice.

— Tirolska pravstvenost. Te dni je težila neka dekle iz Telfesa pred sodiščem v Inomestu 8 fantov od istofam radi napada in zloravnja. Povod je bil sledeči: Dečeva je imela ljubčka iz druge vasi — še to je bilo »proti vaški časti« — in vrhuteča ga ponoči ni sprejemala »skoz okno«, ampak se je sprehajala z njim po logih in travnikih. Vse to je ujezilo ljubosumne »sodnike« pravstvenosti, da so po svojem zavezniku in soobtožencu zvalili punčaro na nočno promenado, kjer so spremljevalca navidezno pretepli in spodili, njo pa zagnali na tla ter jo namazali pa spodjem delu telesa, stegnih, sedalu in obrazu z jedko kislino ter ji tudi precej pokvarili obleko. Sodba se je glasila na 6 in 3 tedne zapora pogojno — »ker pravstvenost se mora čuvati.«

— Pobožna rodbina. V Zgornjih Pleterjih na Dravskem polju, nedaleč od Ptuja živi nenavadno pobožna rodbina. Vsi otroci so obrnili posvetnemu življenju hrbet ter šli v samostan. Eden od sinov pater Kamilo Pernat je pravkar pel novo mašo, starejša hči je pri šolskih sestrah, mlajša bo v kratkem »preoblečena«, mlajša dva sinova sta v trapištovskem samostanu v Savskem Brestovcu (Rajhenburgu). Pater Kamilo Pernat je vojni invalid. Šrapnel mu je odbil spodnjo željuz.

— Nov papir na ljubljanski borzi. Kakor šujemo, je ministristvo trgovine in industrije dovolilo notiranje delnic Tovarne klobukov »Šešir« d. d. v Skofji Loki. I. emisija obsega 12.500 komadov po 100 Din nominalne, II. isto, skupno torej 2.500.000 Din. Dividenda podjetja za leto 1924 je znašala 12 odstotkov.

— Borzni sestanki. V smislu sklepa borznega sveta z dne 4. t. m. se bodo vršili borzni sestanki od 11. do 12. ure pričeni s 1. septembrom t. l. od 11. do 11.25 se vrši blagovna, od 11.35 do 11.50 pa efektna borza.

— Blagajna delegacije ministrstva financ v Ljubljani. Krekov trg št. 1, bo dne 10., 11. in 12. septembra 1925 zaradi glavnega snanjenja uradnih prostorov strankam zaprta.

Umetnostna razstava starejših del bratov Kralj, ki se nahaja v Akademskem domu poleg hotela Union je bila zadnji teden na vse pričakovanje dobro obiskana. Ako je še kdo, ki je namenjen razstavo pogledati, naj stori to pravočasno, ker se v nedeljo dne 13. septembra zvečer razstava konča. Odprta je dnevno od 10. do 13. dopoldne in 15. do 18. popoldne.

PRAVO GOSPODINJSKO MILO JE našo milo »Gazelac! Zakaj? Zato, ker je sestavljeno iz takih snovi, ki ne kvarijo perila, ampak ga res temeljito čistijo in belijo.

Glas iz občinstva.

Uvodoma povem, da ne mislim generalizirati. Stvar se tiče, kogar se tiče. Imen se bom imenoval. Tekom zadnjih dveh let se se pojavile v našem mestu dalmatinske gostilne. Zakaj jih tako imenujejo, ne vem. Radi tega, da bi točili ti ljudje pristno dalmatinsko vino, gotovo ne. Saj nimamo nič proti temu, da iščejo ljudje pri nas zažitka, vendar pa zahtevamo z vsjo upravičenostjo, da nam nudijo naši bratje vsaj glede snage isto kot naši domačini. Zalibog pa so si ravno nekateri Dalmatinci izbrali najslabše ljubljanske lokale — seveda zato, ker so najcenejši. Toda tudi v teh, lahko rečemo nehijeničnih lokalih, bi se dala vzdrževati primerna ljubljanskim želodecem odgovarjajoča snaga. Seveda morajo imeti ljudje smisel za to. Kljub vsi ti nesnagi so ti lokali vedno prenapolnjeni. Zbra se notri ljudstvo vsake vrste. Ako stopiš v tak lokal, te vrže takorekoč nazaj penetranten vonj in hripavo kričanje pijanih ljudi, ob policijski uri pa nisi varen, ako greš mimo teh lokalov, ako nimaš pri sebi boksarja in bičkovke. Prvi pijanec te nahruli, drugi ti obljublja še par klofut, tretji ti jo pa že res prisodi. Mestna sanitetna oblast naj bi se že enkrat zganila in napravila revizijo vseh manjvrednih lokalov ter izvajala konsekvence.

Gospodarstvo.

✕ **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. septembra t. l. ponudbe glede dobave vodokaznega stekla, glede dobave raznih čopičev, glede dobave karbida v kosih, glede dobave stearinskih sveč in loja; do 14. septembra t. l. ponudbe glede dobave gorilnega olja, glede dobave kopalnih gob; do 18. septembra t. l. ponudbe svinčenih zalivk, glede dobave blaga za suševanje in glede dobave sušilnih rutic. — Predmetni pogoji so na vpogled pri Ekonomskem odeljenju direkcije državnih železnic v Ljubljani. — Vršile se bodo naslednje ofsetne licitacije. Dne 22. septembra t. l. pri mariborskem vojnem okrogu v Mariboru in pri Komandi mesta v Slovenski Bistrici glede dobave mesa. Dne 23. septembra t. l. pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani in pri komandi mesta v Ptuju glede dobave mesa. Predmetni pogoji so na vpogled pri omenjenih komandah in v pisarni intendanture Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. — Dne 28. septembra t. l. pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave raznega materiala (čistilke, kame-

na soda, platno, krpe za čiščenje, sukanec, klet, usnje, terpenin itd.); pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave plinskih cevi; dne 29. septembra t. l. pa glede dobave bronca. — Predmetni pogoji z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

To in ono.

✕ **Varno skrivališče.** V malem provincialnem mestu, v katerem so nahaja — mimo grede omenjeno — tudi lepa, moderno urejena letnišnica, je bil izvršen neke noči drsen vlom. Prišla je policija. Z ošesom voščaka je takoj ugotovila, da je storilec mešan. Zato je obkolila vse mesto in pričela se je divja gonja: policija je preiskala in premetala vse kote, preiskala vse luknje, toda zaman: Tatu ni mogla najti. Te dni pa se je izdal slučajno — ljubavnim pismom, ki ga je pisal svoji ljubici. Tat je bil namreč kaznjence št. 17. Neke lepe noči se je namreč na skrivnem izmuznil in ječe, izvršil

strokovnjaški vlom, oarčil s plenom svojo nevesto ter se vrnil zopet v tiho in varno celico.

✕ **Oporoka bogatega Grka.** Bogati Grki imajo vse hvale vredno ambicijo, pokloniti narodu še za časa življenja ali pa v oporoki v kakršnikoli obliki kako veliko darilo. Pred kratkim je umrl v Karašiju v Indiji Evangelos Rastopulos. Zapustil je angleški vladi 7500 funtov sterlingov za ustanovitev vzorne ljudske šole, 1500 funtov naj se razdeli med 10 mladih Grkinj, ki nimajo nobene dote,

1000 funtov pa med 10 mladeničev. V testamentu piše Rastopulos, da ne smatra za svojo dolžnost, da bi poklonil grški armadi ali pa mornarici kako darilo. »Vojna je bilo do današnjega dne že dovolj,« meni Rastopulos.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Železnikar Aleksander.

Tiska tiskarna »Merkur«, Ljubljana.

Popravila vseh pisarniških strojev.

Mehanik

IVA LEGAT, Maribor
Vetrinjska ul. 30. — Tel. 434.

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

Birma, ki jo vlada domači kralj, ki plačuje Franciji tribut, je ena izmed najbogatejših dežel na svetu. Vegetacija tekmuje s pokrajinami Prednje Indije. Tu rastejo različne začimbe, uspeva drevo teak, ki ima sila trd les; radi tega drevesa je anektirala Anglija tako hitro morsko obrežje Arakon. Poleg tega dobivajo v Birmi še razne kovine in drage kamne.

Dokler niso našli dijamantov v Braziliji in potem v južni Afriki, je preskrbovala Birma ves svet z dijamanti, ki so tehtali do 400 karatov. Danes ne more tekmovati z južno Afriko, kakor tudi Brazilija tega ne zmora. Po svetlih kamenčkih zelo povprašujejo, in kar najdejo v Birmi, ostane v Indiji, kjer so tudi ljubitelji, ali pa pride v Kino.

Glede drugih dragih kamnov pa je Birma še vedno nedosegljiva. Skoro vsi safirji in rubini, ki so včasih še dražji kot enakoveliki dijamanti, prihajajo iz Birme; prav tako krasni redeči ametisti. Največji in najlepši izmed teh kamnov odhajajo na Kitajsko.

Ali pa so na Kitajskem ljudje, ki zamorejo kaj takega kupiti?

Nikar ne mislite preveč zaničljivo o Kitajski! S tem se le blamiramo in smo se že dostikrat blamirali. Ko so pred nekaj leti vkorakale združene vojne moči več narodov v Peking, da tam rešijo in maščujejo ob-

koljena poslaništva, so govorili naši časopisi le o velikani na lončenih nogah, in kako si bodo velesile razdelile Kitajsko. Nemški časopisi so edino skrbeli, da ne dobi Nemčija premalo.

In zdaj? Kaj pa je s to delitvijo? Kako so izvedli te gorostasne načrte? Tedaj smo se strašno blamirali, imeli smo le polna usta. Vsako zmotno je treba, da pripoznamo, sicer smo lopovi ali pa slabiči, in šele tedaj, ko smo zmotno pripoznali, smo opravičeni, zakaj zmoti se pač lahko vsak človek. Seveda pri tem pa smo se lahko naučili, da se na enak način zopet ne zmotimo.

Kdor je mnenja, da je denar sveta vladar, ta naj pač nikar ne govori zaničljivo o Kitajski. V Kini je mnogo milijonarjev, tudi milijarderjev, na vsak način več kot v Evropi in, ali ne veste, kako luksurično živijo bogati Kitajci? Pri slavnostni pojedini je napravljena jed le iz jezikov najdražjih rib — jezik odzamejo več tisoč ribam, ribe dobe potem reveži — to je pač drag luksuz, ki si ga pri nas ne upa nihče privoščiti. Prav tako ne prihajajo več najdražji sibirski kozuhi v Evropo, ker jih v Kini bolje plačujejo in isto velja o dragih kamnih, zlasti, ker jih nosijo višji uradniki na klubkih, da se na ta način razločujejo.

Onih krajev v Birmi, kjer iščejo drage kamne, še baje ni smel obiskati noben Evropejec. Je to kraljev predal in njegova tajnost. Glavna reč pa je najbrže, da iščejo drage kamne v močvirnatih krajih. Najdejo jih v močvirnatih tleh v džunglah, kjer pomreje mnogo delavcev. Najkrepkejši Kitajec vzdrži baje le tri dni tam, potem dobi močvirno vročico in umrje.

Nepravilno pa je, če imenujemo Birmo radi dragih kamnov in drugih naravnih zakladov bogato deželo. Brazilija se s svojimi dijamanti ni nič povzpela. Me ksika je kljub svojim srebrnim rudokopom silno zadolžena. Bogastvo kake dežele ali ljudstva je zaznati po popolnoma drugih dejstvih. Kaj ima ljudstvo od tega, če spravijo nekatere družbe ves zaslužek v žep? Švica ima le svoje črede in svojo industrijo, kjer predelavajo skoro le inozemski material, vendar pa je Švica edina država v Evropi, ki ni le brez dolga, temveč ima še celo denar v državni vreči.

Naši potniki prihajajo iz skrbno obdelane dežele, ki se razprostira od gorovja Angoe, ki je predgorje Himalaja. Kitajska kultura ne mara nobenega nepotrebnega drevesa — v dveh urah so preko gorovja — in tedaj se zdi Leonor, kakor da jo je kdo prestavil v pravilno deželo.

Res, večjo razliko v pokrajinah je komaj misliti. Tam, kakor tu, ravna nižina. A tam le polja, ki jih namakajo umetno napeljeni prekopi, tako, da niti ni opaziti, da so že blizu vročega pasu — in tu nenadoma tropiški pragozd, ki izgleda, da vanj še ni stopila človeška noga.

Gorski prelaz pa se izpremeni v cesto, ki drži preko pragozda; uporabljale so jo že vojske, kakor mongolski zmagovalci Tamerlan, v novejšem času pa angleška infanterija, kavalerija in artiljerija. Po tej karavanski poti romajo še dandanes kitajski trgovci v Perzijo in še dalje.

(Dalje prih.)

OH KAM PA?

K. „TRIBUNI“ po dvokolo, motor, šivalni stroj, otroški voziček, pneumatiko. Tam je najceneje in največja zaloga. Prodaja na obroke. Ceniki franko. LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4. Tovarna dvokoles in otroških vozičkov.

MALI OGLASI

Črna opozorila do 20 besed Dne 3.—, vsaka nadaljnja beseda 20 par.

Dopisovati

Želi mlad, zelo naobražen in dobre stimsiran uradnik, neomadečevane prostosti s gospodično in boljše družine. Starost od 18—24 let. Eventualna ženitev ni izključena. Le resne ponudbe s sliko, poslati na upravo pod »Zvonček«.

Stanovanje

sestajajo in 1, odnosno 3 sob, kuhinje in pritlikla išče za takoj proti ugledni uradnik. Ponudbe je poslati pod »Takoj« na upravo lista.

Instrukcije

spoznajmo osmošolce. — Ponudbe na upravo lista pod »osmošolce«.

Strojenisec

zmožen vseh pisarniških poslov z zelo dobro kvalifikacijo išče primerno službo. Nastopi lahko takoj. Cenj. ponudbe naj se pošljejo na upravo lista pod značko »Pridnost«.

Kupijo se

dobro ohranjene smuči. Ponudbe z navedbo cene pod: »Planinski saj«.

Samostojna

knjigovodkinja in korespondentinja a vsledno prakso išče stalno mesto na takoj v večjem kraju na Gorenjskem. Ponudbe s navedbo plače na upravo lista pod »Energična moč«.

2 stanovanja

v novih villah ob Dunajski cesti oddaja Pekojninski zavod v Ljubljani. Aleksandrova cesta.

Gospodična

lepe zunanosti, vselelega značaja in boljše ljubljanske družine, stalno zameščena, želi dopisovati z elegantnim mladim gospodičem, blagega značaja, ki ima veselje do vseh vrst športa, posebno daljših izletov v svrhu medsebojnega spoznanja. Cepjene ponudbe s sliko, ki se na zahtevano takoj vrne, se prosijo na upravo lista pod »Lilija«. Tajnost zadržana.

Uradnica

z večletno prakso večja vseh pisarniških del išče službo v mestu ali na deželi. — Ponudbe prosijo na upravo lista pod »Zanesljivac«.

Damske flor nogavice

v vseh barvah in vrstah od Din 18— naprej, moške nogavice, otroške nogavice, dokolenke, volna, bombaž, žepni robci, modni pasovi, toaletne potrebščine, ščetke za zobe, obleko in čevlje itd. v največji izbiri po najnižji ceni pri

Josip Petelinc
LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika ob vod
Na veliko. Na malo.

Damski in dekliški slamniki po znižanih cenah ravno- kar došli!

Oblike damske od Din 70— do Din 150—, otroške od Din 50— do Din 70— nakiteni od Din 100— naprej — dokler traja zaloga. Oglejte si cene v izložbi

MINKA HORVAT, Ljubljana,
Sta tg št. 21

Dobro ohranjeno

žensko kolo se kupi. Ponudbe na upravo lista pod: »Kolo 1.III«.

Proda se

dobro ohranjena železna peč (gašperček) po zelo nizki ceni. Istotam se proda omara za obleko in 2 krasni umetniški sliki. Ročno delo. Naslov pove uprava lista.

GAMAUFOVO umetno gnojilo za cvetlice

je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči raslini do izredno hitrega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo intenzivnejšo nianso barve. Cena zavoja Din 3.—.

„VRTNARSKA ŠOLA“ V KRANJUL
Glavna zaloga: Herzmansky, Korsika, Adria, Bajc, Urbanič, Rane.

„GROM“

CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDIČJSKI BUREAU
LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 41.
Naslov brzojavkam: „GROM“. Telefon Interurban št. 454.

PODRUŽNICE:

Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to streko spadajoče posle najhitreje in po kulturnih pogojih.

Nastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

Kje se kupi?
le pri trdki
JOSIP PETELINC
Ljubljana

BLIZU PREŠERNEGA SPOMENIKA OB VODI
najboljši šivalni stroj za rodbinsko ali obrtno rabo, svetovno znan znak „GRIT. AER“ — „ADLER“ — „PHONIX“ —
Isto tam posamezne dele za stroje in kolesa, igle, olje, jermene, pneumatika, Pouk o vezanju na stroj brezplačno! Večletna garancija! Na malo!

Kurja očesa

Shiške v lekarnah ali drogerijah nazor-
nol iz trgovine in glavnega skladišča.
M. HRNJAK, lekarnar, Sisak.

TISKARNA „MERKUR“
TRG. IND. D. D.
Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časopise, lepake, brošure, posetnice in razglednice. Izvršuje vsakovrstne trgovske kakor tudi vse druge uradne tiskovine. Lastna knjigovoznica.
LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 552